

Geminida-maximum

A 2007-es Geminida-hullás megfigyelői közül csak néhányan küldték be megfigyelésüket a rovatához, így az észlelések nagy részét a levelezőlistákról kellett „levadászni” (hasonlóan néhány más észlelési témához – a szerk.). Szerencsére az ország nagy részén elvonult a korábban itt ragadt felhőzet, de sok helyen erős szél és mínusz hideg fogadta a fanatikus észlelőket. A hiányos adatok miatt ZHR-t nem nagyon lehetett számolni, így csak egy összefoglalót nyújtok át az eseményekről az Olvasóknak.

Berkó Ernő a maximum előtt két nappal kezdte a fotózást és egy nappal utána fejezte be. 15-én nagyon visszaesett az aktivitás. Alig látott meteort. Decemberben 8 éjszakán fotózott, összesen 62 órányit. Ennyi idő alatt 248 db meteor hagyott nyomot az érzékelőkön, ebből 20 db mindkét gépen. Csak az egyik éjszakán fotózott mindkét géppel. Első átnézésre 186 db tűnik Geminidának. A legtöbbet a Canon 350D+8 mm-es Peleng optika összeállítást használta. 14/15-én 143 db meteort rögzített, melyből 119 db Geminida. A maximum éjszakáján feltűnő volt a fényes rajtagok aránya. Részletesebb beszámolója a következő írásban olvasható.

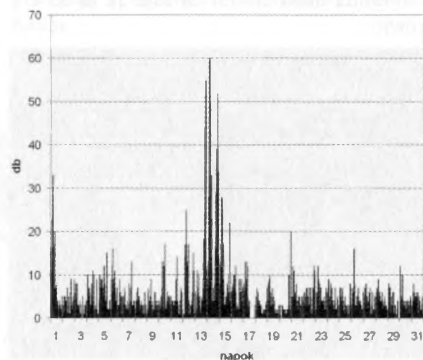
Gyebnár Mónika Veszprémben 13-án hajnali 5 óra után a konyhaablakból kihajolva a kis időre felszakadozó felhőzet között 7–8 perc alatt négy Geminidát látott.

Kovács Sándor péntek/szombat éjszaka a szoba melegében, az erkélyajtó előtt ülve nézelődött. 00:50 és 01:55 között összesen 67 db meteort látott, melyből 54 db az első fél órában hullott. A megfigyelt éterület az északi égbolt egy része volt. Ebben az időszakban három igazán fényes meteor tűnt fel: 01:15-kor egy -3, -4-es a Nagy Göncöl rúdja mellett, 01:46-kor pedig egy -7, -8 körüli valahol a keleti égen, amelynek csak a visszfényét látta a tereptárgyakon, valamint 01:51-kor egy -2-es, szintén a Göncöl rúdja mellett. 01:00 és 01:15 között csak +1-

es vagy fényesebbek érkeztek, sokszor 2–3 másodperc alatt több is.

Asztalos Tibor 14-én 22 és 23 UT között változozott, és közben kb. 10 meteort látott. Közben néha fotózgatott egy Canon EOS 300D-vel, 30 mm-es fókusszal. 22:18 UT-kor sikerült elcsípnie egy Geminidát.

Gyarmati László Mosdósón a vonuló felhőzet mellett 14-én este 22:10 UT után 10 perc alatt 8 Geminidát látott az északi égbolton. Közülük 6 volt +1 magnitúdós vagy fényesebb.

A Geminidák maximuma Tepliczky István rádiós észlelései alapján

Sánta Gábor Szegeden a délkeleti égbolton 38 perc alatt 13 rajtagot látott és rajzolt (!) egy kis éterületen 22 óra után. A legtöbbet a CMI–Mon–Gem területen látta. „A legfényesebbek +1-esek voltak. A legtöbb meteor 2 vagy 4 magnitúdós volt. Jellemző, hogy 5 perc alatt hullik 4–5 tag, majd 10 perc csend. A legjobb páros 22:33 UT-kor villant 3 másodperc különbséggel a Gem–Mon határon, az első 4^m, lassú, rövid, a másik majdnem vele egy pályán, +2^m, vörös (!), igen gyors, csóvás. Aztán éjfél tájban borulni kezdett az ég észak felől, de még negyed óráig látszott a radiáns környéke, azonban 22:49 és 23:13 UT között egyetlen meteort

se láttam.” Mint néhányan, ő is elkezdte az észlelést már kora este. 16:40 és 19:40 UT között összesen 34 Geminidát és 1 Ursidát látott. Az első 20 percben volt erős hullás. Majd 10 perc szünet és utána 10 perc alatt 6 meteor jött a gyakorlatilag horizonton lévő radiánsból. Összesen 4,2 órát észlelt, és ezen idő alatt 58 db Geminidát, 1 db Ursidát és 1 db sporadikust figyelt meg.

Csák Balázs a Dunántúlon észlelt, Tatabánya közelében. Az északi eget és a radiánst látta, egy órás megfigyelés alatt 48 Geminidát és két Ursidát (!) látott. Az Ursidaféleségek a Polaris és az UMA közül jöttek, mindkettő hosszú, igen lassú és fényes volt. Ő is arról számolt be, hogy a meteorok éjfél után egyszerűen elfogytak. Így egy kisebb Geminida maximumot láttunk 22 és 23 UT között.

Berkó Ernő felvétele december 15-én készült egy Geminidáról

Tordai Tamás pénteken hajnali 3 UT környékén nézelődött 15–20 percen keresztül. Pár perccel 3 UT után egy villódzó fénylésre lett figyelmes. Sajnos a jelenség okozóját nem sikerült megpillantania a háta mögött. Az épület takarásában lévő keleti égbolton, valószínűleg magasan lehetett. Ekkor kiment a nyílt udvarra, de az aktivitás addigra alábbhagyott. A határmagnitúdó is jócskán lecsökkent, de a nyugodtság igen jó volt. „Különös látvány volt a havas táj felett elterülő erős fátyolfelhős ég. Úgy tűnt, az égbolt is behavazódott.”

Gazdag Attila beszámolója becsehelyi észlelőhelyükről: „Az égbolt, amúgy a hősugárzótól felállva ki is tisztult, és maradt

is az állapot, valószínűleg egész szürkületig, de sajnos a »becsehelyi havasokra« jellemző orkán erősségű szél is változatlan intenzitással cibálta ki lelkünket az amúgy több réteg ruhával borított testünkbe! 3 óra magasságában elégünk lett a szélnyírásból, meg amúgy a raj is elég hitvány meteorokat produkált. Igaz, a mennyiséggel nem volt probléma, de a látvány nem volt annyira meggyőző, hogy tovább fagyasszuk magunkat a –2, –3 fokos sarkvidéki szélviharban. Fájó volt otthagyni az időnként 7^{m/s} eget, nem ránk jellemző, de sajnos csalódnunk kellett a látványban, nem az az igazi geminidás tűzijáték kápráztatott minket.” 18:30-tól észleltek négyen: Gazdag Attila, Perkó Zsolt, Rácz Zoltán és Sári Gábor. Leírásuk szerint 22 UT után kezdődött az aktívabb potyogás, jellemzően inkább halványabb, +2, +3-as rajtagokkal, melyek több hullámban érkeztek.

Goda Zoltán Baján a maximum éjszakáján 10 perc alatt 7 rajtagot figyelt meg.

Gyebnár Mónika Veszprémből felhőlyukakon keresztül egy nagyon lassú és fényes Ursidát, valamint 8 db Geminidát látott, amiből négy volt fényes, az egyik –2 magnitúdós. Ennek 10 fokos, kékesfehér csóvája volt és mintegy másfél másodpercig látszódott.

Sárnecky Krisztián Piskés-tetőről így számolt be a látottakról: „15 perc alatt 5,5-ös égen 20–40%-os felhőtakartság mellett 13 Geminida meg egy sporadikus. Fehérek, gyorsak.”

Keszthelyi Sándor Pécsen 14-én este 21:20–22:20 UT között meteorozott. A 15 cm-es hótakaró miatt állva észlelt. Az ég felhőtlen, szélcsendes volt, –3 fokos hőmérséklettel. A határmagnitúdó 4,9 lehetett, a Holmes üstökös szabad szemmel látszott. Egy óra alatt 13 meteorot látott, melyből 12 volt Geminida. +3 magnitúdónál halványabb meteorot nem látott. „A rajmeteorok a Castor közeléből jöttek, attól kicsit feljebb. A közelebbieket igen rövidek, a távolabbiak hosszabbak voltak, így kirajzolták a radiánst. A Geminidák gyorsak, nem színesek (fehérek) voltak és nyomot nem hagytak.”

Liziczai László Gyomaendrődön változó-
zás közben 14-én este 20 UT után 1 és
negyed óra alatt 22 meteort látott, melyből
20 volt Geminida.

Répás Márton Kiskunlacházán este 5 perc
alatt 7 meteort látott, melyből 5 volt a rajhoz
tartozó. Ebből 2 db volt -2 magnitúdós. Ami
érdekes volt, hogy „szinte” egyvonalban hull-
lottak Nagy Göncöl környezetében. „Teljesen
olyan volt, mint perseidázni nyáron.”

Morvai József Fülöpszálláson 14-én 20:18
és 21:24 között 74 db gyors, kicsi, fehér
színű meteort látott, melyek 2 és 5 magnitű-
dó közötti fényességűek voltak. Ugyanebben
az időszakban 11 db mínuszost is látott,
melyek -1, -2 -es fényrendűek lehettek.
21:24 és 22:25 között 58 db 1-5 magnitűdó
közötti, 13 db 0 és -2 magnitűdós, valamint
3 db -3 magnitűdós Geminidát figyelt meg.

Kővágó Gábor Budakeszi mellől nézegette
a hullást fotózás közben. „Nem számoltam

csak annyit hogy max. 30 mp-et kellett várni
egy-egy rajtagra éjjel és hajnal 1 között,
így adódik hogy a ZHR min. 100-as volt!
Hajnalban az aktivitás érezhetően gyengült,
de még mindig hullottak szépen. Három
meteor is ráment egy-egy fotómra, de elég
halványak 1-3 magnitűdó között.

Vizi Péter távcsővezés közben látott 8-10
Geminidát. „Hullámokban jöttek. 0^m-nál
fényesebb nem volt, de mindegyik nagyon
gyorsan húzott, és akadt egy 30 fok hosszú
is.”

Tepliczky István rádiós módszerrel észlelt,
ahogy már a korábbi hónapokban, években
is. Folyamatosan működik a vevőberendezés
és rögzíti a beütésszámot. A havi grafikonon
nagyon szépen látszik a raj okozta csúcs,
3-4 szer akkora aktivitást okozva, mint a
hátér.

Gyarmati László

Makszotov.hu

online távcsőbólt

www.makszotov.hu
info@makszotov.hu
Tel: 20/5-981-941

Makszotov SWA okulár

Fókusz: 20 mm
Látómező: 70°
Pupilla távolság: 15 mm
Bevonat: fully-multicoated

Fókusz: 15 mm
Látómező: 70°
Pupilla távolság: 12 mm
Bevonat: fully-multicoated

Fókusz: 10 mm
Látómező: 70°
Pupilla távolság: 10 mm
Bevonat: fully-multicoated

Bevezető ár 2008. március 31-ig: 9 900 Ft (12 000 Ft helyett)

William Optics

Swan 9/15/20 mm okulár	18 900 Ft
Swan 25/33/40 mm okulár	28 900 Ft
Uwan 4/7 mm okulár	45 000 Ft
Uwan 16 mm okulár	49 900 Ft
8-24 mm zoom okulár	36 000 Ft
7.5-22.5 mm SWA zoom okulár	49 900 Ft

45°-os amici prizma	18 000 Ft
1.25" dielektrikus zenittükör	19 500 Ft
2" dielektrikus zenittükör	38 000 Ft

Takahashi

Takahashi FS-60C tubus	149 000 Ft
Takahashi Sky-90 tubus	469 000 Ft
Takahashi TSA-102 tubus	499 000 Ft
Takahashi FSQ-106 tubus	999 000 Ft

EM-11 EQ mechanika

Teherbírás: 9 kg
Periodikus hiba: +- 10°
Kétmotoros vezérlés,
max 240x-es csillagsebesség

USD-3 vezérléssel	679 000 Ft
Temma-2 Jr GoTo vezérléssel	899 000 Ft

EM-200 EQ mechanika

Teherbírás: 18 kg
Periodikus hiba: +- 5°
Kétmotoros vezérlés,
max 700x-es csillagsebesség

USD-3 vezérléssel	925 000 Ft
Temma-2 Jr GoTo vezérléssel	1 125 000 Ft
Temma-2 GoTo vezérléssel	1 300 000 Ft